

Z právní praxe.

Povinnost přirozeného zploditele nahraditi náklady, vynaložené na jeho dítě.

V rozhodnutí Nejvyššího soudu ze 4. dubna 1944, Rv I 1216/43, uveřejněném pod č. 18727 Sb. c., šlo o tento případ:

Rozsudkem krajského soudu bylo pravoplatně uznáno, že nezletilý Z. P., narozený z V. P-ové v jejím manželství s J. P-em a zapsaný v matrice jako manželský syn J. P-a, nebyl zplozen J. P-em a není proto původu manželského.

Země česká domáhala se u okresního soudu na J. P-ovi zaplacení nákladů za ubytování a ošetření manželky J. P-a v Zemské porodnici, kde tato porodila nezletilého Z. P-a.

Okresní soud žalobu zamítl, odvolací soud však žalobě vyhověl s odůvodněním, že V. P-ová jest manželkou žalovaného, má nárok na alimentaci podle § 91 obč. zák. a mimo to v době, kdy žalující straně náklad vznikl, svědčila podle § 138 obč. zák. domněnka manželského zrozeného nezl. Z. P-a, a proto žalovaný v této době byl zavázán podle § 141 obč. zák. hraditi náklady v důsledku své alimentační povinnosti, tedy vůči nezl. P-ovi trvajících. Teprve provedením sporu o oduznání manželského zrození tato alimentační povinnost odpadla. Do té doby trvala. »Ta okolnost, že potom rozsudkem o oduznání manželského původu zanikla povinnost žalovaného podle § 141 obč. zák. a že tento může žádati náhradu na fyziologickém otcí dítěte, resp. na své manželce, za škodu, vzniklou výživou dítěte neznaméná«, že by žalující strana se mohla obrátiti na fyziologického otce přímo.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek okresního soudu a žalobu zamítl z těchto důvodů:

Podle přednesu v řízení před prvním soudem opírá žalobkyně žalobu výhradně o předpis § 1042 obč. zák. tvrdíc, že plnila za odvolatele to, k čemuž byl v době plnění

povinen podle §§ 91, 141 obč. zák. Třeba proto o žalobním žádání rozhodnouti jen s hlediska tohoto zákonného ustanovení.

Dovolací soud nesdílí právní názor, z něhož odvolací soud shledal žalobu opodstatněnou. Je sice správné, že v době, kdy žalobkyně plnila zažalovanou částku, nebylo a ostatně ani dosud není manželství dovolatelovo s V. P-ovou rozloučeno nebo rozvedeno, a že nezl. Z. P-ovi v oné době svědčila domněnka manželského zrození podle § 138 obč. zák. Dovolatel též nenapadá rozhodovací důvody napadeného rozsudku, že má dosud vyživovací povinnost ke své manželce podle § 91 obč. zák.

Než tyto okolnosti by odůvodňovaly úspěšnou žalobu, opřenu o předpis § 1042 obč. zák., jen potud, pokud by nebyl její předpoklad, na němž je vybudována, zvrácen (srov. rozh. čís. 6210 Sb. n. s.). To se stalo pravoplatným rozsudkem krajského soudu, jímž byl oduznán manželský původ nezl. Z. P-a. Tento rozsudek působí povahou věci ex tunc, protože jím byla právě vyvrácena domněnka § 138 obč. zák. Důsledkem toho nelze odepřítí dovolateli ve sporu, jímž se již po pravoplatnosti rozsudku o oduznání manželského původu dítěte domáhá na něm žalobkyně náhrady nákladů podle § 1042 obč. zák., námitku, že otcem dítěte není (srov. rozh. čís. 15972 Sb. n. s.). Smyslem této námitky je, že žalobkyně plnila to, k čemu byl povinen podle §§ 166, 167 obč. zák. nemanželský otec. Tato námitka je vzhledem k uvedené povaze rozsudku o oduznání manželského původu důvodná. To plyne i z toho, že by měl dovolatel sám proti nemanželskému otcí, kdyby byl plnil to, co na něm žádá nyní žalobkyně, jen nárok na náhradu podle § 1042 obč. zák., nikoliv nárok na náhradu škody pro cizoložství (srov. čís. 3538, 13617 Sb. n. s.). Při právním názoru odvolacího soudu by to však nebylo možné, neboť žalovaný nemanželský otec by mohl namítati dovolateli totéž, co tvrdí nyní žalobkyně, že totiž plnil jen svoji zákonnou povinnost, uloženou mu §§ 91 a 141 obč. zák. Tento stav by však odporoval předpisům §§ 166, 167 obč. zák. I když tudíž dovolatel měl v době plnění povinnost, uloženou mu §§ 91 a 141 obč. zák., šlo podle právního stavu, jak vyšel najevo v tomto řízení, ve skutečnosti o plnění, k němuž byl povinen podle §§ 166, 167 obč. zák. nemanželský otec, nikoliv dovolatel podle §§ 91, 141 obč. zák. a nevznikla proto žalobkyni proti němu z důvodu § 1042 obč. zák. žádná pohledávka. Na tom nemění nic ani

to, že dovolatel má dosud ke své manželce povinnost výživy podle § 91 obč. zák., protože náklady na slehnutí, ošetření a pobytu manželky v Zemské porodnici nejsou kryty § 91 obč. zák., kdž vzešly z důvodu nemanželského materství.

V důvodech rozhodnutí jest vysloveno,

a) že rozsudek o odzunnání manželského původu působí ex tunc,

b) a že matrikový otec má proti přirozenému zploditeli nárok podle § 1042 obč. zák. na náhradu nákladu, vynaloženého na dítě, jež nezplodil (ohledně něhož domněnka manželského původu byla ex tunc vyvrácena).

Toto rozhodnutí tedy odstraňuje různé pochybnosti, které v této otázce dosud vládly.

Nárok advokáta podle § 70 c. ř. s.

Rozsudkem krajského soudu civilního v Praze ze dne 24. VIII. 1942, sp. zn. Ck XXVII 88/42, byla odsouzena strana B, aby straně A, jež ve sporu požívala práva chudých a byla zastoupena advokátem ex offo X, zaplatila obnos 75.000 K s přísl. a útraty sporu 948,70 K. Rozsudek ten nabyl právní moci.

Proti tomuto rozsudku podala strana B proti straně A žalobu, domáhající se výroku, že citovaný rozsudek, jelikož byl proti výslovné dohodě stran o neúčasti při prvním roku vylákán lstí, jest bezúčinný. V této věci vydal krajský soud civilní v Praze dne 26. VIII. 1943 žalobě vyhovující rozsudek o zmeškání (čj. Ck XXVIIa 421/43-2), který rovněž nabyl právní moci.

Teprve potom navrhl advokát X svým vlastním jménem, aby mu byla povolena exekuce proti straně B na její pracovní příjem a to pro útraty sporu 948,70 K; v návrhu blíže uvedl, že povinná strana B je podle rozsudku

sp. zn. Ck XXVII 88/42 povinna zaplatiti vymáhající straně, advokátu X, vymáhaný obnos na základě ustanovení § 70 c. ř. s.

Prvý soud povolil exekuci podle návrhu usnesením (razítkem) z 20. I. 1944.

Proti povolení exekuce podala povinná strana stížnost, v níž uvedla, že exekuce byla povolena na základě exekučního titulu, který byl získán lstí a který byl rozsudkem soudním prohlášen za bezúčinný. Jelikož pak tento soudní rozsudek nabyl moci práva, zanikla tím veškerá práva z exekučního titulu, prohlášeného za bezúčinný, takže tento exekuční titul nemůže napříště tvořiti podklad pro povolení jakékoli exekuce. Nadto prý jest on, strana B, podle zrušeného rozsudku povinen plniti jak kapitál tak útraty výhradně straně A; z rozsudku prý nevyplývá, že by útraty měly být placeny advokátu ex offo. Ustanovení § 70 c. ř. s. lze totiž prý použiti jen tehdy, lze-li z rozsudku seznati, že útraty mají býti placeny ex offo advokátovi. Ve smyslu § 7 ex. ř. jest prý možno povolit exekuci advokátovi pro jeho útraty, je-li v rozsudku obsažen passus o placení útrat zástupci chudých.

Usnesením krajského soudu civilního v Praze ze dne 21. února 1944, č. j. R IV 126/44-1, bylo napadané usnesení potvrzeno. V důvodech pravil rekursní soud mimo jiné:

Námítky rekursu strany vymáhající proti rozsudku krajského soudu civilního v Praze ze dne 24. VIII. 1942, sp. zn. Ck XXVII 88/42, tvoří vesměs novoty, nepřipustné v exekučním rekursu.

Z ustanovení § 70 c. ř. s. pak nijak neplyne, že by advokátu chudé strany měl býti útratový nárok příznáván v rozsudku proti odpůrci, nýbrž upravuje právo zástupce chudých, útraty vybrati, ač jde o nárok strany samé jako v zásadě každý útratový nárok. Judikatura citovaná v rekursu (sb. n. s. 16.288, 16.557) nijak nenodporuje opač-

ný názor rekursu. Předpis § 70 je speciální normou práva procesního a zabezpečuje nárok zástupce chudých na úhradu útrat jeho straně proti odpůrci přisouzených. Zákaz dispozice a byť i omezené právo kompenzace stanovené předpisem § 70, věta 2 c. ř. s., svědčí tomu, že jde o nárok strany samé, nikoli o nárok zástupce, že však strana nemá zásadně práva jím ke škodě svého zástupce disponovati.

Proto by nebylo ani přípustno, aby útratový nárok byl přiznáván přímo zástupci chudé strany proti odpůrci, jak míní rekurs. Kdyby byl názor rekursu správný, nebylo by ani možno, aby chudá strana uplatnila nárok na útraty sporu proti útratovému nároku odpůrce kompenzací v rozsahu § 70, odst. 2 c. ř. s. Kdyby pak v exekuci nemohl uplatnit zástupce strany chudé nárok proti odpůrci přímo ve svůj prospěch, ztratil by předpis § 70 c. ř. s. všecken význam.

Toto usnesení vešlo v moc práva.

V důsledku toho podala si povinná strana B návrh na zrušení exekuce podle § 39, č. 1 ex. ř. a uvedla v něm stručně, že rozsudek, tvořící podklad k povolení exekuce a veškerá práva a oprávnění z něho plynoucí zanikla, neboť tím byl dalším rozsudkem prohlášen za bezúčinný a jest tudíž nezpůsobilý k vyvolání soudního rozhodnutí.

Prvý soud usnesením z 23. V. 1944 návrhu vyhověl, exekuci zrušil podle § 39, č. 1 ex. ř. za současného zrušení všech dosud vykonaných exekučních úkonů; v odůvodnění uvedl, že exekuční titul, který je základem exekuce, byl rozsudkem soudním prohlášen za bezúčinný, takže zanikla i všechna práva z něho plynoucí.

Do tohoto usnesení podal si advokát X rekurs, jemuž rekursní soud usnesením ze 7. VII. 1944, sp. zn. R IV 503/44, krajského soudu civilního v Praze vyhověl a napadené usnesení změnil tak, že návrh strany povinné na zrušení exekuce podle § 39, č. 1 ex. ř. zamítl a straně vymáhající přisoudil další útraty exekuční. V odůvodnění tohoto zajímavého roz-

hodnutí pravil rekursní soud mimo jiné:

Jde o to, zda rozsudek sp. zn. Ck XXVIIa 421/43, jímž byla zjištěna bezúčinnost rozsudku ze dne 24. VIII. 1942, sp. zn. Ck XXVII 88/42, má účinky, zrušující přítomnou exekuci podle § 39, č. 1 ex. ř. Touto exekuci vymáhá totiž advokát X jako ex offo zástupce strany A útraty sporu přímo od odpůrce, v onom sporu žalovaného, v tomto řízení povinného B podle § 70 c. ř. s.

Podle tohoto právního předpisu jest odňat útratový nárok dispozicí strany s výhradou omezeného práva kompenzace podle § 70, odst. 2 c. ř. s. Co platí o dispozici materielně-právní povahy, musí platiti i o dispozici procesní. Právě tak jako nelze podle § 70 c. ř. s. účinně namítati advokátu, že strana se zřekla útratového nároku proti odpůrci, nemůže být úspěšně namítáno ani to, že strany původní rozepře způsobily svou procesní činností nebo procesním zmeškáním výrok soudu, který by odnímal přisouzenému útratovému nároku právní podklad a který by znemožnil advokátu bez jeho vůle uplatnit právo vybrati pohledávku přímo od odpůrce.

Nutno také uvážiti, že exekuční žaloby (§§ 35, 36, 37, 39, č. 5, 231, 258 a j. ex. ř.) mají tu základní povahu, že vždy je v nich zúčastněn jako strana vymáhající věřitel či jeho právní předchůdce. Výrok o těchto žalobách přímo postihuje postavení vymáhajícího věřitele v exekuci. Obdobně jest tomu i v případech § 39, č. 1 ex. ř., kde výrok o zrušení, prohlášení neplatným či bezúčinným přímo postihuje stranu vymáhající jako stranu v rozepři zúčastněnou. I kdyby se připustila účinnost rozsudku sp. zn. Ck XXVIIa 421/43, pokud jde o práva strany A podle původního rozsudku, nemohlo by to mít za následek bezúčinnost či zrušení výroku útratového, který je — materielně ovšem — nárokem advokáta, nikoli nárokem strany.

Proto byl návrh na zrušení exekuce zamítnut a povinnému uložena podle § 74 ex. ř. náhrada nákladů.

Proti tomuto rozhodnutí podal si povinný dovolací rekurs, jemuž však

usnesením z 20. XII. 1944, sp. zn. R I 376/44 nejvyšší soud nevyhověl a v důvodech pravil:

»Rozhodnutí rekursního soudu je v podstatě správné. Ustanovení § 70 c. ř. s. dává advokátovi ustanovenému zástupcem chudých právo, aby za předpokladů tam uvedených samostatně vybral a vlastním jménem vymáhal přímo na odpůrci odměnu a hotové výdaje státem zatím nezaložené (srov. rozh. č. 16557 Sb. n. s.). Předpokladem tohoto práva jest však, že odpůrci chudé strany byla uložena náhrada nákladů na rozepří a má tudíž toto právo svůj základ v tomto výroku procesního soudu o nákladech rozepří. Proto byli sice takový výrok učiněn, ale potom zase odstraněn, pozbylo i uvedené právo zástupce chudých svého základu a zaniklo. Vždyť tím odpadla také stanovená povinnost odpůrce k náhradě nákladů, v jejímž rámci jediné § 70 c. ř. s. zabezpečuje uspokojení útratové pohledávky zástupce chudých. V souzené věci dovozuje odpůrce chudé strany zánik útratového výroku vydaného proti němu v rozsudku krajského soudu civilního v Praze z 24. VIII. 1942, sp. zn. Ck XXVII 88/42 a zánik práva zástupce chudých podle § 70 c. ř. s. vymáhaného na základě tohoto soudního rozsudku z dalšího rozsudku téhož soudu z 26. VIII. 1943, sp. zn. Ck XXVIIa 421/43, v němž bylo k žalobě odpůrce proti chudé straně mezi jiným právoplatně uznáno právem, že prvuvedený rozsudek se prohlašuje za bezúčinný. Tohoto rozsudku se domáhal odpůrce proto, že prvuvedený rozsudek jest rozsudkem pro zmeškání, jež si chudá strana vymohla proti odpůrci lstivě. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (srov. zejména rozh. č. 8472 Sb. n. s.) jest žalovaný, proti němuž si žalobce vymoohl lstivě rozsudek pro zmeškání, oprávněn domáhati se na něm, aby byl rozsudek pro zmeškání proti němu prohlášen za bezúčinný a není pak ani povinen splniti jemu útratovou povinnost uloženou mu tímto rozsudkem pro zmeškání, který bude proti němu bezúčinný i ve výroku o útratách. Byl-li rozsudek proti odpůrci i výrok o útratách vymožen lstivě, padá již tím také právo zástupce chudých podle § 70 c. ř. s. neboť má — jak již řečeno — svůj základ jen v povinnosti odpůrce k náhradě útrat. Nemůže přece býti účelem ustanovení § 70 c. ř. s. donutiti odpůrce chudé strany, aby zapravil odměnu a hotové výlohy svého odpůrce také tehdy, když není jisto, že byl právem žalován, a že tu jsou předpoklady pro jeho povinnost k náhradě útrat, jak jest tomu právě v případě, že rozsudek pro zmeškání stanovíčí jeho povinnost k náhradě útrat byl vymožen lstivě. Proto se ani nevyžaduje, aby zástup-

ce chudých sám se zúčastnil lstivého jednání chudé strany.

V souzené věci, kde zástupce chudých vymáhá svůj nárok podle § 70 c. ř. s. exekucí a odpůrce se brání proti této exekuci, jde však o to, v jaké formě může odpůrce v exekučním řízení uplatňovati, že rozsudek byl vymožen lstivě, zdali k zrušení exekuce jím vedené stačí, je-li lstivě vymožení rozsudku pro zmeškání zjištěno rozsudkem vydaným jen proti chudé straně. Tu nutno uvážiti, že právo zástupce chudých jest potud nezávislé na nároku chudé strany, že může — jak již řečeno — své hotové výlohy a svou odměnu vybrati a po případě i exekucí vymáhati přímo na odpůrci samostatně a vlastním jménem. Uvažuje-li se dále, že podle výslovného ustanovení § 70, odst. 2 c. ř. s. jest nárok chudé strany odňat veškeré dispozici stran, tudíž i dispozici procesními úkony a že rozhodnutí vydané v rozepří mezi určitými stranami působí zásadně jen pro a proti stranám rozepří, nikoliv však i proti třetím osobám, za jakou nutno považovati i zástupce chudé strany, pokud vymáhá nárok podle § 70 c. ř. s. vlastním jménem, nutno uvedenou otázku zodpověděti záporně.

Rekursní soud proto návrh odpůrce na zrušení exekuce, opřený jen o rozsudek vydaný proti chudé straně, právem zamítl.«

Josef Ranftl.

Cena »upotřebeného« zboží.

Ke glose, uveřejněné pod uvedeným titulem v tomto časopise roč. VII., str. 245, obdrželi jsme toto zajímavé rozhodnutí:

Žalobce svěřil žalovanému majiteli čistírny k vyčištění zánovní pánský kabát, který mu však žalovaný nevrátil, tvrdě, že jej vydal omylem nějaké osobě jiné, a že jakmile jej tato vrátí, vydá žalovaný kabát žalobci. K žalbě domáhající se vydání tohoto kabátu, anebo zaplacení 1.500 K s přísl., kterážto částka byla žalobcem odvodňována tím, že kabát měl hodnotu nejmeně 3.000 K, nehledě ani k tomu, že nelze si dnes ani na odběrní lístky jiný kabát opatřiti, namítal žalovaný kromě jiného též, že částka 1.500 K je nepřiměřená, neodpovídajíc platným cenovým předpisům. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta případně, kdyby nebylo dáno místa jeho námitkám

nedostatku aktivního a pasivního oprávnění ke sporu, aby byla zamítnuta vůbec pokud směřuje k vydání kabátu a pokud směřuje k zaplacení 1.500 K s přísl., aby byla zamítnuta, pokud přesahuje 750.— K, kteroužto částku už před sporem žalobci nabídl. V první stolici seznal znalec, že přiměřenou cenou kabátu bylo by nejvýše 700 K, ovšem že za tuto částku si dnes takový kabát nelze opatřit, neboť látka té kvality vůbec neexistuje a látky mohou si na poukaz opatřit jen osoby postižené leteckými nálety, což bylo ostatně i mezi stranami nesporno. Soud I. stolice uznal zcela podle žalobní prosby, při čemž částku 500 K s přísl. přisoudil žalobci na základě § 273 c. ř. s. podle volné úvahy přihlížející k této nesporné nenahraditelnosti kabátu in natura. Soud II. stolice rozsudek potvrdil maje i on na základě § 273 c. ř. s. náhradu 1.500 K za kabát za přiměřenou.

Nejvyšší soud svým rozsudkem ze dne 30. I. 1945 zn. spis. Rv I 668/44 k dovolání žalovaného změnil tyto rozsudky tak, že je žalovaný povinen vydati kabát nebo zaplatiti 750 K s přísl. a že s dalším žádáním se žaloba zamítá. K vřroku, jímž uznal, že je žalovaný povinen zaplatiti žalobci pouze 750 K, uvedl nejvyšší soud v důvodech: Soud musí i při použití § 273 c. ř. s. dbáti toho, že za platného řízeného hospodářství nelze již čítati s cenou jak by se vyvíjela za úplně volné soutěže podle poptávky a nabídky a jak by se zvýšila pro nedostatek nabídky užitková hodnota věci, nýbrž, že nutno počítati s cenou, jak byla autoritativně stanovena opatřením státní autority t. j. nejvyšším úřadem cenovým. Od této zásady nelze se odchýliti ani při určení náhrady škody. Z dotčené vyhlášky o nejvyšších cenách upotřebeného zboží (vyhláška NÚC z 20. V. 1942, čj. 47.319-VI/5-1942) plyne, že cena jeho má vycházeti z ceny předmětu nového. Vzhledem k tomu, co bylo již uvedeno o nemožnosti získati novou látku celovlněnou ani náhradní, a co zjištěno o tom, že žalobce nemá naděje na vydání odběrního poukazu, dospívá dovolací soud k závěru, že v tomto případě má obnošený kabát cenu pro žalobce jakou by měl kabát nový, tedy 700 K. Ježto však žalovaný sám

navrhl zamítnutí žaloby pokud bylo žalováno více než 750 K, přičkl soud žalobci tuto částku.

Zásahy úřadů do bytových poměrů v obcích s méně než 10.000 obyvatelů.

Vládní nařízení Sb. č. 177/1941 o zvláštních opatřeních obcí v bytové péči, které nabylo účinnosti 15. května 1941 na místě dříve platného opatření st. výboru Sb. č. 288/1938 a které ve znění dalších nařízení Sb. č. 413/1941 a 11/1943 platilo až do 30. dubna 1943 než nabylo účinnosti nové nařízení Sb. č. 103/1943, vztahovalo se výslovně jen na obce s více než 5000 obyvateleů a na sídla okresních úřadů. V ostatních obcích, pokud snad v nich nedošlo k opatření podle § 9 op. st. výboru Sb. č. 288/1938, jehož účinnost byla prodloužena vl. nařízením Sb. č. 314/1939 a 462/1941 do konce roku 1942, nebylo možno opřítí nějaký úřední zásah do bytových poměrů o žádný zvláštní právní předpis, nehledě ovšem k cenovým předpisům o vřši nájemného.

Poněvadž však i v menších obcích bylo nutno opatřovati neodkladně a naléhavě místnosti k veřejným účelům, zejména pro potřebu úřadů, používaly politické úřady v takových případech z nedostatku jiného právního předpisu článku 3. zák. Sb. č. 126/1920 ve znění zákona o organizaci politické správy Sb. č. 125/1927 a vydávaly svá rozhodnutí ve formě příkazů k odvracení nebezpečí a odstraňování poruch ve veřejném pořádku, klidu, bezpečnosti a veřejné mravnosti. Časem však praxe okresních úřadů rozšířila používání čl. 3. zák. Sb. č. 125/1927 i na opatřování bytů pro soukromé nájemníky, když došlo k houfnému podávání žádostí na okresní úřady o přidělení bytů, čímž časem došlo v menších místech k radikálnějším zásahům do bytových poměrů než ve větších městech,

kde pojem nadměrného bytu byl § 11 vl. nař. Sb. č. 177/1941 přesně vymezen.

Když dnem 1. května 1943 nabylo účinnosti vl. nař. Sb. č. 103/1943 o usměrnění bytového trhu, byla sice v jeho § 18 jeho platnost všeobecně určena jen pro obce s 10.000 a více obyvateli, avšak současně byla dána zemskému úřadu pravomoc rozhodnouti, aby nařízení platilo i v jiných obcích s naléhavým nedostatkem bytů. Tím tedy byla vyplněna dosavadní mezera v právních předpisech bytových co do obcí s méně než 10.000 obyvatelů a odpadla potřeba vypomáhati si článkem 3. zák. Sb. č. 125/1927, kterýžto názor zastáván i v německé právní literatuře (článek Dr. Rösslera, min. rady v něm. stát. ministerstvu, »Massnahmen zur Wohnungsraumlenkung« v časop. »Prager Archiv«, roč. XXV, str. 13, čer. venec 1943).

Přesto některé úřady používaly dále k opatrování bytů soukromým osobám příkazů podle čl. 3. zák. Sb. č. 125/1927 a to bez předepsaného schválení zemského úřadu a zemský úřad odvolání, opřena o platné právní předpisy, zamítal.

Nejvyšší správní soud však ve svém právě doručeném nálezu z 20. listopadu 1944, č. j.

229/44*) jedno takové rozhodnutí zrušil jako neodpovídající zákonu, vycházející rovněž z názoru, že za platnosti vl. nař. Sb. č. 103/1943 nelze ani v obcích s méně než 10.000 obyvatelů použití k uvolňování bytů a přikazování nájemníků všeobecného ustanovení článku 3. zák. Sb. č. 125/1927, nýbrž při naléhavém nedostatku bytu v takové obci může zemský úřad rozhodnouti jen podle § 18, odst. 2 nař. Sb. č. 103/1943, že v ní platí toto vládní nařízení. Jako předchozí shodnou judikaturu cituje nejvyšší správní soud své nálezy: A 241/39, jakož i dosud neuveřejněné: z 9. VI. 1944, č. 627/43, a z 11. IX. 1944, č. 669/43.

Tento nálezný má svůj význam i dnes za platnosti novely Sb. č. 218/1943, podle níž (§ 17) i při bytové potřebě vyvolané zvláštními událostmi může úřad pouze jinak stanoviti početní poměr přiměřenosti bytu, a za platnosti nař. Sb. č. 166/1944 o úřadu pro hospodaření obytnými místnostmi, ježto nepřipustnost odvolání a stížnosti na správní soud (§ 7) platí jen pro rozhodnutí podle tohoto nařízení a podle nařízení Sb. č. 103/1943, nikoli však tam, kde by ještě dnes úřady snad rozhodly podle čl. 3 zák. Sb. č. 125/1927. Karel Pták.

*) Advokát Dr. Jiří Horák v Praze zasílá nám v podobné věci vydaný nálezný Nss. z 30. ledna 1945, č. 752/43, který vyslovuje tutéž zásadu. — Pozn. red.

Stavovské hlídky:

1. Hlídka soudců.

Řídí Dr. Stanislav Čáslavský, prokurátor, Praha II., Spálená ul. č. 2.

Šedesáté narozeniny presidenta vrchního soudu
Dr. RUDOLFA RŮŽIČKY.

Dne 22. února t. r. dožil se šedesátých narozenin president vrchního soudu Dr. Rudolf Růžička. Znaží ho osobně takřka všichni soudní zaměstnanci v Čechách a veliká řada ostatních právníků, zejména advokátů a notářů.

Nejprve přišel president Dr. Růžička do užšího osobního styku se soudci